

IZHAJA VSAKO
NEDELJO.

0-0-0

NAROČNINA:

za celo leto D. 40,

za pol leta D. 20,

za četrt leta D. 10,

v Ameriko Dol. 3.

0-0-0

Inserati po tarifi.

KRMEČKA MOČ

UREDNIŠTVO in
UPRAVNIŠTVO v
MURSKI SOBOTI,
Slovenska ulica 251

0-0-0

Rokopisi se ne
vračajo, nefranki-
rana pisma se ne
sprejemajo.

LETO I.

Gospodarski, narodni in kulturni tednik.

ŠTEV. 15.

Pred občinskimi volitvami.

Dnesden so volitve že tak nekaj navadnega, da nimajo v sebi tiste svečanosti, vrednosti in spoštovanja, kak bi to mogle biti. Če se pitamo, ka je tomí vzrok, dobimo za odgovor to, da se volitve preveč nagosci vršijo. Letos stojimo že pred tretjimi. Te volitve, štere se nam zdaj približavljajo, bi že davno mogle biti i so nam najboljše potrebne. Tu si lahko občinarje slobodno i prostovoljno zberejo zanesljive može, v šterih roke bodo z mirnov dušnov vestjov izročili svojo občino, občinsko gospodarstvo i vso občinsko vrednost.

Ali kelko so takše volitve nekaj lepoga, hasnovitoga i dobrega za občino, telko več so one v denešnjem modernom sveti nekaj groznoga za ubogi človeški narod. Poglednimo si tak zvano volilno dobo, to je tisti čas, kda se volitve razpišejo i razglasijo, pa do dneva, kda se volitve vršijo. — Ka vidimo? — Človeki, šteri iz nestranskega stališča zasleduje, opazuje življenje volilne dobe, se stiska srce, kda vidi zamazane, strastne, zlobne i hinavske stranske agitacije. Eden agitira proti drugomi. Skoro tekmujejo med sebov posamezni ljudje, šteri bi vekšo i gršo laž zmisló na svojega bližnjega, nje mi vzeo poštenje i dobto ime, pa tak prišeo do zmage. Prijateljska ljubezen se spremeni v smrtno sovraštvo i človek človeka, brat brata, oča sina, sorod-

nik sorodnika, kristjan kristjana sovraži. Šče takši, šteri bi mogli širiti med svetom ljubezen do bližnjega, se zavolo zagriženoga strankarstva spozabijo s toga lepoga navuka i namesto ljubezni širijo sovraštvo, laž i obrekovanje.

Kda že pridejo tisti srečni i zlati časi, da premine škodoželjne, moralno propadajoče, strastno, sovražno strankarstvo, da si bodo ljudje tudi ob priliki volitev ljubeznivo i bratsko pogledali v oči, si stiskali prijateljske roke i brez vsakšega najmenjšega greha izvolili svoje voditelje.

Zato proč s sovražnov, strankarskov i osebnov politikov! Oklenimo se tiste politike, štera nas bo včila medsebojnega prijateljstva, mira i bo širila jedino pravilen navuk: ljubezen do bližnjega.

Ka je vzrok sirmaštva pri nas?

Kriva je naša stara vzgoja.

Amerika se je zaprla pred nami, nemremo več ta. Pa itak nemremo vsi doma ostati, ar mamó premalo zemlje, -nas je pa preveč. Moramo nekam iti za krúhom, ovači od glada spomerjemo. To je dnesden žalostna istina pri nas v Prekmurji, štero zna že skoro vsakše dete. — Ali kama naj idemo? — Edni so probali v Kanado, drugi v Južno Ameriko, ali nindri je več ne tak, kak je bilo v Severnoj Ameriki. Naši ljudje idejo v Kanado i Južno Ameriko, ali žao, največ jih samo zapravi peneze

na jesti, svoje zdravje, včasih celo življenje, ne zasluži pa nikaj ali komaj telko, da mora nazaj domov.

Se razmi, da je dnesden žmetno dobiti službo i delo ali to samo za polodelayca. — Pa ka bi tudi s človekom, ki drugo ne ve, kak motiko, kramp i kose sukati, ovači pa mogoče niti pisati, niti čteti, ne razmi se k gospodarstvu, kak trbej, ne k mašinom, ne k drugomi. Ali lahko, jako lahko dobi službo tisti, ki se je navčo kakšešte meštrije, bodisi kovačko, tišlarsko, šlosarsko, šošgarsko ali sabolsko; bodisi posebno brivsko, natakarsko, trgovsko i. t. d. — Pogledjte Nemce, skoro vsakši se razmi na vsefelé mašine, gledajte Zidove, skoro vsakši je trgovec i poleg toga dobro i gospocko živé. — Giejte Kranjce: kak sirmak pride v kakšo ves, ali za par let je bogataš.

Mi se navadno čemerimo na te. To pa je ne dobro.

Delajmo tak kak oni i bomo tudi mi bogati i se nam bo dobro godilo. (Dalje pride).

H. B.

Šola.

Položitelji fundamenta vsega dela so učitelji, — Učiti i vzgajati deco, našo bodočnost, to je najžmetnejša i najzvišenejša naloga, štera se pa pri nas na žalost premalo ceni. Šola je hiša vučenosti, je seme napredka i bodoče sreče.

Meti zadosta šol se pravi, meti zadosta prosvete, moči i

vere. V tom leži bogastvo i bodočnost vsakšega naroda.

Poglejmo Ameriko — ona je jasna, svetla pelda vsakšega napredka, ar so svojo moč zazidali na podlagi šole zvezane z resničnim življenjom.

Šola je potrebna mladomi i tudi staromi, ar se v šoli odkrivajo vsikdar novi i novi vrelci iz šterih se črpa možnost, da bi

naše življenje bilo lepše, bole ugodno.

Brez šol je človik suženj tmice i neprilik, ki ga sreča na vsakši korak v življenji.

Zato pa stariše, pošiljajte svojo deco v šolo točno i redno, naj ne zamudijo niti edne vüre, ki je tak draga za nje. Ne kratite jim prilike posegnoti po sredstvi, štero njim je stüdenec vere, moči i sreče!

tvo za to, štero bo merilo 75 do 100 plügov i to v bližini Maribora.

Ženska stranka se je ustanovila v Beogradi i je že vložila predsedniki narodne skupščine zahtevo, da dobijo tudi ženske volilno pravico.

Nega krüha niti vode v Črnoj gori že zdaj v jeseni. Ka ešče bo do sprotoletja?

Četvorčke je porodila v Spliti Kristina Dvornik. Vse so deklice i so prišle na svet že v sedmom meseci. Edna je mrla, tri so pa zdrave, kak tudi mati.

Ne bi rad služo pri vojaki. V Subotici je služo pri vojaki mladi dečko iz Srbije. Dečko se je pa navolo vojaškoga življenja, zato bi se rad rešo. Da bi prišeo domo, kak betežen, je začno požirati železne reči kak: gumbe, kapče, dele pila itd. Mislo je, da od toga samo zbetaža. Požro je pa preveč i je tak morao mreti. Kda so ga golvrezali, so vse to želežje najšli v želodci.

Po 16. oktobri se bodo vršile volitve v zbornico za trgovino, obrt i industrijo. Tüdi ta

PO DOMOVINI.

TEDENSKI KALENDAR.

OKTOBER.

24	Pondelek	sv. Rafael arh.
25	Tork	sv. Kriz. i Dar. m.
26	Sreda	sv. Evarist. papa
27	Četrtek	sv. Frumencij, püš.
28	Petek	sv. Šimoni Juda ap.
29	Sobota	sv. Naris, püšp.
30	Nedela	21. po Risalaj

Mlaj meseca je 25. ob 4 vöri i 37 minut popoldne. Vreme bo lepo

Konec oktobra dež. — Rodovito leto.

24. oktobra 1912. so Srbi i Bolgari premagali Törke pri Losengradi i Kamanovom.

29. oktobra 1918. je Narodno veče v Zagrebi proglasilo neodvisnost avstro-vogrskih Jugoslovanov.

Senja:

26. oktobra je senje v Mür. Središči.

28. » » » v Dolnoj Lendavi.

28. » » » malo senje v Petrovcih.

Agrarnim interesentom.

Na številna pitanja, kda bo se vršila revizija objektov i subjektov na veleposestvi Esterhazy, lahko odgovorimo telko, da v dvema letoma ne trbej pričakivati nikše izpremembe. Zato vsakši lahko mirno dela na svojoj zemlji.

Velko umobolnico, hišo za nore bode zidala naša mariborska oblast. Zdj iščejo poses-

Izvrsten tovaj.

Drügo jütro zaran je poslao casar svoje služabnike, naj denok poglednejo malo proti stüdenci. Casarski zavüpniki so natsučno pregledali stüdenec, na to pa so šli casari javit, da je vse vredi. Na te rečij je casar šo po svojo ženo i tak sta se oba v sprematvi svojih dvorjenikov napotila k stüdenci. Casar misleč, da se je Laci pod zvonom že davno zadüšo, je stopo malo bliže, se nagnao v stüdenec i zaničljivo pravio:

— Laci, künšten tovaj, hodi vö! Naednok se je začno zvon gibati i pomikati navzgor. Kda je že prišeo do kraja, je Laci zvonom na glavi vö stopo, se vitežko postavio pred zbrano gospodo, z levov rokov zdigao z glavne zvon, se nanizo proti casari i ga spoštiljivo pozdravo:

— Dobro jütro Bog daj, presvetli casar! Stüdenec sam popravo. Dobro, ka ste mi poslali te velki krščak, ar bi se brez toga vse znatepeo, pa bi

ešče ge oslepno. Dobri ste za mene, presvetli casar.

Ravno je končao svoj govor, se je oglasila s stüdenca jako lepa muzika, da so vsi navzoči začnoli plesati. Casar je obračao casarico, da je veselje bilo gledati. Dvorjeniki so sükali svoje ženke, da se prah kadio po dvori. Siromaški Laci pa neje meo koga obračati, zato je prijao za štiri-desetpet metrov žmeten zvonček i stistim skakao, da se je se gibalo pod njim. Po končanom plesu se je casar obrno do Lacija i njemi laskavo pravio:

— No, Laci, tak močnoga človeka kak si ti, sam na celom sveti ne vido. Samo edno delo šče včini, te pa ti svojo hčerko dam za ženo. To noč ka pride, moraš moji ženi z roke prstan vkradnoti. Či to včiniš ti dam vse ka sam ti do zdaj obečao, či pa toga ne včiniš, pa zgübiš glavo. Razmiš?

— Razumem, presvetli casar, — je pravio tovaj.

Laci je odišeo na svoje navadno mesto pa si je tam s prediva napra-

vo sebi podobnoga deda i nestrpno čakao toga ljuboga večera. Sunce se je potegnulo za goro i začeo je nastajati mrak. Hladen jesenski vetrič je prihirao črne megle, ki so se geste začele zbirati nad glavnim casarskim mestoin, Naskori je nastala velka kmitca. Mladi tovaj je ponücao to temno priliko, je vzeo umetno napravlenoga deda i ga skrivoma odneseo na casarski dvor. Eden čas je gledao okoli, či ga što vidi ali ne. Kda je vido, ka je vse mirno, je zedne hüte prineseo edno visiko lestvico, jo postavio k okni casarske spalnice, prijao deda za rokav, ga odneseo gori i ga tak postavio k okni, kak da bi šteo notri iti. Smejajoč je Laci zapüsto deda i kak veverica dol odbežao po lestvici. Vöni je bila velka nevihta, grnelo je, treskalo i bliskalo. Ednok sprašči i casar se je zbüdo. Eden čas je vse tiho i mirno. Naednok pa se je tak močno zblisnulo, ka je vsa hiša svetla gratala i casar je opazo, ka nikak stoji pri okni i šče notri iti. Casar pomali vzeme puško, stopi kcoj k okni, puško nameri i ... dur ...! (Dale pride.)

gospodarska ustanova nemre živeti brez politike i strankarstva, zato se bje pa boj med strankami i se ljudi zapelavle.

Minister financ je odredilo, da se zavolo ukinjenja carinarnic, vršijo carinarsko službo organi finančne kontrole. Tak bodo vršile carinsko službo pri nas finančne kontrole v Cankovi, v Rogaševcih in v D. Lendavi.

Prijateljem, ki nas opozarjajo na umazano pisavo nekega lističa proti našemu listu in našim ljudem, naznanjamo, da ne moremo priobčiti nobenega odgovora, ker ima naš list vse druge cilje, kot osebno gonjo.

Hotiza. Minolo nedeljo je bio pri nas blagoslovljen novi brod i izročen prometi med Hotizo i Sv. Martinom v Medjimurji.

Benica. Tu so nam vzeli g. učitelja, drugoga ne dobimo, tako morajo biti naša deca že eden mesec brez vsakega včenja. Oblasti zgenite se i nam dajte v šolo učitele. Čudno je, da kdašte med letom premeščajo učitele, šole pa ostanejo prazne.

Nesrečna rodbina je Pestotnikova na Viči pri Ljubljani. Pred nekaj leti je edna hči bujla moža i je zaprta 4 leta, Ivan je ne dugo brata Franca, zdaj pred 3 tjedni pa je ravno te Ivan vrgeo v vodo brata Pavla, ki se je zalezao.

Smrt na električnom drogi. Ciril Lenart 26 let star čevljarski pomočnik iz Trbovelj se je preminoci petek večer umoro na strašen način. Splazo je na električni drog i se je prijao z obema rokama za električni drot. Električna ga je včasi bujla. Celo noč je viso na droti i so ga komaj zajtra najšli i vzeli dol vsega spečenoga.

Ivanovci—Kančovi—Kükeč majo lepo šolsko poslojje, a so že dugo brez učitelja. Prosimo, da se kak najprle imenuje za našo šolo učiteo.

V silobrani je strelo Leon Fišinger, trgovec Otona

Bevk, dečka, šteri je bio k mesti mrtev. To se je zgodilo 17. oktobra v Poljčanah.

Nesrečna smrt pod vlakom je doletela 60 let staroga železniškoga delavca Franca Paja iz Maribora.

Spadno pod vlak dr. Viktor Mlinarič, finančni tajnik, šteromi je vlak odtrgao glavo i potro levo roko.

Mladoženec se vtopo. Na Angleškom so se v ednom mesti pripravljali na veselo gostüvanje. I ravno tri vüre pred določenov vürov, kda bi mogli iti k zdavanji, so našli nesrečnoga mladoženca mrtvoga v bližanjoi vodi. Kda so ga vö z vode potegnoli, so opazili edno pismo, naslovljena na svojo zaročenko: „Predraga! Toga nemrem več prenašati. Blodim. Vsešerom vidim samo tvoj mili, lepi obraz, v vodi — vsešerom — i idem k tebi. Ne oblači si črnoga gvanta, ne pošiljaj mi cvetja“. — Nesrečnomi mladoženci se je od prevelkoga veselja zmešala pamet.

Spadno je iz dreva 15 letni posestniški sin Stanko Stanjko iz Branoslavca i si je potro levo nogo nad kolenom i obe roki.

Zločinec je skočo. V Nemčiji majo navado, da velke zločince v posebnih vagonaj vozijo, šteri so že zato napravljeni, kak že so temnice, da nanč straže ne nūcajo. Te dneve so peljali v ednom takšem vagoni zločinca Kirša. Kda so prišli do kraja, so na veliko začüdenje opazili, da je vagon prazen. Med vožnjov je zločinec gor strgao pod i se skoz lüknjo potegno pod vagon i previdno püsto pod vlak. Vlak je z velkov nagloščov odfrčao naprej, zločinec pa ponūcao to priliko i pobegno.

Najstarejšiva poročenca. Na Angleškom sta se te dneve poročila 98 let star mož i 83 leta stara ženska. Vsi navzoči so pravili, da sta novoporočenca jako zaljubljena eden v drugoga. — Oh srečna — nesrečna ljübezen!

POUČNO

Domača vzgoja.

Kakša pa je dobra pripovestka? Dobra pripovestka je preprosta, kratka, vsebinska, je takša, da je nemre človek naopak razmiti. Dejte in starejši človek pa najde v njej moralno vrednost in se uči iz nje.

Bili so vzgojitelji, šteri so šteli izkljüčiti pripovesti iz detečega sveta. Mislili so, da si dete napačno sliko ustvari od življenja, vsled nemogočih stvari, ki so v pripovesti. Ali od toga se nam ne trbej bojati, zato ar so tiste nemogočnosti, štere so v pripovesti, so tak očitne, da jih dete včasi opazi. Ne samo ednok nas prosi dete, naj njemi pripovedüjemo takšo zgodbo, štera se je v resnici zgodila. To pa je jasen dokaz pa znak, da je dete spoznalo nemogočnost. Ar dostokrat grozne reči se dogajajo v pripovestih, štere razburijo dete, zato se čuvajmo in ne pripovedüjimo dosta pripovesti, posebno ne takšemi deteti, šteri so nervozni.

Pazimo in oprezno izbirajmo pripovesti za otroke! (Dalje sledi.)

Čüden kep na cintori v Zemuni.

1892. leta se je pri Sirbovij v Zemuni zgodila velka nesreča. Bračeka, 9 let star Joca i 8 letni Kosta sta se igrala. Po nesreči je Joca strelo Kosto v glavo i je Kosta mro. Z velkov žalostjov so ga pokopali. Naskori pa je zbetežao tüdi Joca i ne dugo potem mro. Tüdi njega so pokopali v ravno tisti grob kak Kosto. Starišje so jako žalüvali za njima i zato so jima postavili lepi mramornati spomenik. V spomenik so šteli dati tüdi oba kepa malih mrtvecov, ali najšli so samo Jocovo. — Žalostni starišje so večkrat šli na cintor obiskat prerani grob svojih sinov. Te dni pa so začüdeni zapazili, da se je na prsij Jovega kepa pokazala glava streljenoga Koste. Prestrašili so se i so kep vövezeli, notri pa postavili drugi kep. Ali čüдно,

CENE OGLASOV:

V oglasnem oddelku stanejo oglasi 1 Dia, med tekstem 1:50 Dia in „poslaao“ 2 Din za vsaki cm². Popusta se da pri 3—5 kratnem oglaševanju 15%, nad 5-krat pa 25%. Cene malim oglasom 10 Din.

za par dni se je tudi na tom kepi pokazala Kostova glava i se je vidila tudi rana od strele. Zato so pa vželi te kep i notri djali tretjega. Ali tudi te se je prikazala Kostova glava. — Ljudje od dalje hodijo gledat to čudo i si nemrejo raztumačiti toga čudnoga kepa.

Čüda v Konnersreuthi.

Terezija ide vsakši den k sv. obhajili potem pa sprejema ljudi, šteri jo pridejo obiskat. Kda pride iz cerkvi, kde ima posebe še prostor, jo zvüaj že čakajo vsefele betežniki: plantavi, slepi, glühi, ranjeni i. t. d. Ona jih vse tolaži in jim obljübi, da bode žs za nje molila. Tüdi dühovniki iščejo pri njoj pomoči in priprošnje za kakšne posebne milosti pri Bogi

Vsefele vučenjaki, zdravniki, so jo že pregledali in nemrejo nikaj najti, s čim bi ona to delala, nemrejo najti nikšega posebnoga vzroka. Pač si to nemrmo inači tumačiti, da je to čüda. — Posebno se trüdiyo vučenjaki, da bi rešili pitanje, kak more Terezija gučati armenszki jezik pri svojem trpljenji, vej se je toga jezika nikdar ne

včila, niti ne čüla nikdar gučati. Te jezik se guči najme v Aziji, na Nemškom ga zna komaj par vučenih ljudi.

Posebno čüдно je tudi to, da Terezija že do Božiča 1926. leta naprej ne vzela k sebi trdne hrane, od Božiča 1926. leta pa, to je že deset mesecov, nikaj ne je, samo od sv. obhajila živi in vsak dan kupico vede spiye. Poleg vsega toga pa je skoro nikaj ne dol vzela, nasprotno, močna ženska je.

Novine so pune od Terezije in njenih čüd. Posebno dosta pišejo vsefele zdravniki in vučenjaki, šteri rastumačiti vse to po človeško, po zakonih narave. Priznavajo pa, da je vse to strašno čüдно in si vsega toga nikak nemrejo rastumačiti.

Ljudstvo je osvedočeno, da so to prava čüda od Boga, pušpeki pa so meli te dneve konferenco v Fraisingeni na Nemškom, kde so si pogučavali in se posvetüvali od teh reči. Sklenoli so pa, da se nesmi prle verovati v te čüde dokač ne bo od toga odločila višja cerkvena oblast. Zato naj nihče nehodi tja gledat teh reči.

Mi bomo pazili na to in bomo čtevcom, „Kmečke moči“ redno poročali, kaj se bo zgodilo v bodoče, posebno, kak se bo cela reč končala in kak bo cerkev odločila.

Kmečka hranilnica i posojilnica v Dolnjoj Lendavi, r. z. z o. z.

Obrestlje hranilne vloge (navadne) po 8% vezane po 8¹/₂-9%.- Posojila davle na 12%-ni intereš.

URADNE VÖRE so vsako nedelo od 9.—12. vöre.

Če ščeš sebi i svojemi bližnjemi dobro včiniti, ne moreš bogšega dela napraviti kak to, da vložiš vsaki prišparani dinar. Penezi vloženi v to kaso so gvišni i je izklučeni vsaki strah, da bi se isti zgübili, ár ta hranilnica ne dela nikših špekulacij.

Uradni prostori se nahajajo na glavnoj vulici v PERKOVIČINOJ hiši.

Pošljemo Vam vsak instrument

8 dni na ogled!

Če Vam ne ugaja, nam ga lahko vrnete.

Zahtevajte takoj

Velik cenik zastoj!

Violine od 95 Din., gramofoni od 345 Din., dalje Harmonike od 85 Din., citre od 192 Din., dalje Mandoline, gitare, lesena in pločevinasta pihala po najnižjih cenah neposredno iz tovarniškega skladišča.

Skladišče

MEINEL
in
HEROLD

Tovarna glasbil gramofonov in harmonik. (Imet. RUDOLF LORGER).

Maribor št. 111.